

..Mudre priče..
naših starih i starijih

DOBA MUDROSTI	3
ZAHVALNOST	4
UŠEĆERENE JABUKE	6
ŠPAJZA MOJA NAJDRAŽA	7
STRAH OD PASA	8
RASTANAK	9
PRVI POLJUBAC	10
NE ODUSTAJTE OD LJUBAVI	11
PRANJE RUBLJA	12
TETIN FIĆO	14
SVAKORAZNE NEZGODNE ZGODICE	16
MOJA MAJKA	18
ČIOPE ODLAZE	19

Ilustrirala Ivana Grabar, prof. pedagogije i europski certificirani psihoterapeut.
Ivana ima i dodatnu edukaciju iz Art terapije uz ostale edukacije koje je stekla.

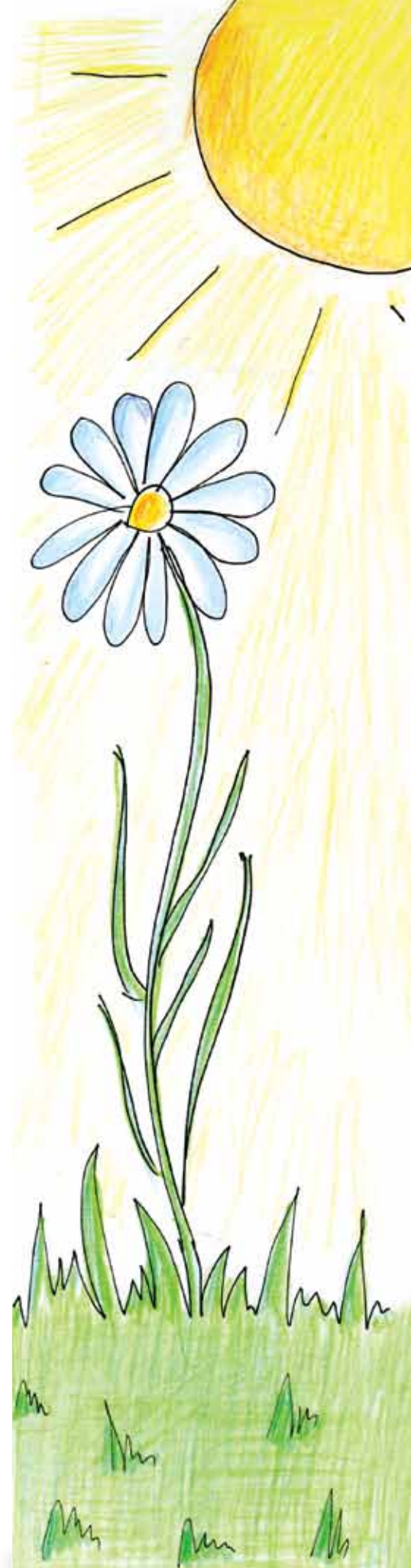
DOBA MUDROSTI

Kada dođemo u zlatne godine, shvatimo da sjećanja na naše djetinjstvo, mladenaštvo, odraslu dob, na naše izbore i odluke, postaju naše bogatstvo, naša riznica iz koje vadimo, uz sjećanja, i naše osjećaje i ponovno oživljujemo već doživljene prizore našeg iskustva.

U zlatnim godinama pomirujemo se sa sobom kakvi jesmo i prisjećamo se zгода i nezgoda u kojima smo se dokazivali, borili, gubili i pobjeđivali, kroz koje smo postajali zreliji, učili na vlastitom iskustvu.

Ta sjećanja ovom knjižicom želimo oživjeti, proživjeti ih još jednom, podijeliti sa svima onima koji će biti zainteresirani, kako bi im prenijeli zrnca mudrosti i iskustva, onima koji su još jako daleko od zlatnih godina ili onima koji su nešto bliže njima.

Neka nam svima bude poklonjen zajednički zagrljaj kroz ove pričice koje spajaju dvije obale: jednu zlatnu, a drugu još mladu i zelenu...

ZAHVALNOST

Kad mi je rečeno da bih ovim tekstom trebala reći nešto, što iz moga životnog iskustva može biti zanimljivo ili korisno, zastala sam i pokušala obuhvatiti svoj šezdesetšestogodišnji život. Zatim sam svoj život pokušala rascijepiti na dijelove i pronaći neke, drugima zanimljive, situacije koje bih onda obznanila urbi et orbi. Kako se ne mogu odlučiti ni za jednu izdvojenu, javnosti zanimljivu priču iz svoga života mogu jedino izreći svoj sumirajući zaključak o životu koji sam intenzivno doživljavala, duboko promišljala i na kraju prihvaćala kao dar i poziv na djelovanje.

Dakle, moj život, kao i svi drugi životi ljudi mogao bi se sagledavati kroz različita životna razdoblja, djetinjstvo, mladost, zrelost. Većina ljudi zrele dobi s nostalgijom se sjeća bezbrižnog djetinjstva i mladosti. Većina ljudi s nostalgijom će reći kako je nekad bilo sve drugačije, bolje, vedrije. Dopustite mi da se ne složim s većinom. Meni je najbolje vrijeme ovo sada – ovo koje živim, ovo u kojemu mogu sagledati sva događanja iz različitih perspektiva, ovo u kojemu imam dovoljno vremena da ništa ne moram, a puno toga mogu. Najljepši dan mi je ovaj danas a nakon toga bit će to onaj sutrašnji. Veselim se danima svoga života jer je svaki od njih satkan od sve dubljeg i sve šireg pogleda na sveukupnost i umirujući smisao postojanja.

Duboko sam zahvalna životu koji mi je donio brojne susrete s različitim ljudima, radosti i tuge, čuđenja i razumijevanja, profesionalne obaveze u kojima sam se potpuno davala, mogućnost da stalno učim – moj najveći užitak.

Zahvalnost je osjećaj koji unosi potpuni mir u moj život. Dugo sam učila lekciju zahvalnosti i danas znam da njome mogu prekoračiti sve nedaće i tuge koje će još sigurno ulaziti u moj život. Zahvalnost se temelji na voljenju, razumijevanju i oprostima.

Ako ne zahvaljujemo životu u njegovoj cjelini ne možemo ga ni voljeti ni razumjeti. I radosti i tuge imaju svoju svrhu. Svaka nam životna situacija nudi mogućnost da obogatimo svoj život novim i drugačijim razumijevanjem, da postanemo bolji ljudi da svoje postojanje osmislimo na novoj razini postojanja.

Zahvalna sam iskustvima kancerogenih bolesti, s kojima sam se sretala u životu, iz njih sam naučila o emocijama i odnosima među ljudima više nego iz svih knjiga koje sam pročitala. Iz osobnog iskustva shvatila sam da se bolest prevladava voljenjem samog sebe, a zatim i drugih.

Zahvalna sam na situacijama kad nisam imala koliko sam mislila da trebam, jer su me te situacije usmjerila na brojne besplatne sadržaje života koji bi mi ostali nedoživljeni da me neimanje nije uputilo na njih.

Zahvalna sam na susretima u kojima su me ljudi varali, jer iz njih sam naučila puno o krhkosti ljudskih osjećaja i nezasiťnoj želji velikog broja ljudi da im se prizna vrijednost i veličina koju nisu sami zasluđili.

Naravno, moja posebna zahvalnost odnosi se na moje obitelji, onu u kojoj sam rođena i obitelj koju sam kasnije u životu zasnovala. U obje moje obitelji dominiralo je voljenje. S više ili manje razumijevanja, ispravnim i pogrešnim djelovanjem, u trenutcima sreće i trenutcima tuge, uvijek je postojala ljubav kao ishodište svega. U svojim obiteljima naučila sam da se samo voljenjem osmišljava život u svakom pogledu.

Svakako, u radost svoje zahvalnosti stavljam i sve one drage ljude i dobre situacije rada, razumijevanja i međusobnog prihvaćanja koje su mi donijele vjeru u beskrajne mogućnosti iskazivanja dobrote i samopouzdanje da nikad ne odustanem od čovjeka.

Marija Rašan-Križanac

Pouka:

Budimo zahvalni. Zahvalnost stvara zdravlje.

Jača imunitet. Donosi stabilnost.

UŠEĆERENE JABUKE

Imala sam dvije sestre. Roditelji siromašni, spajali su kraj s krajem. Pomagali smo roditeljima graditi kuću. Morale smo i nas tri miješati malter, nositi kante, dodavati crijepove, čistiti dvorište....

U trenucima odmora bi odlazile na ulicu ispred kuće i igrale se s drugom djecom. Bilo bi osobito dobro kad bi nam mama namazala šnitu kruha s domaćom masti, s mljevenom crvenom paprikom i češnjakom. Ponekad, samo ponekad, na tu mast dobile bismo šećer. Nitko sretniji od nas!

Ipak, dogodio se i takav trenutak. Jedne nedjelje majka nas je lijepo obukla i krenuli smo u grad na misu. Prolazile smo glavnom ulicom, korzom i uz put gledale izloge.

Najviše pažnje privukao nam je izlog pun slatkiša. Najljepši slatkiš u tom izlogu za mene su bile ušećerene jabuke! Stajale su u smeđem vrču na kojem su bila mala srca svih boja. Taj vrč me ostavljao bez daha.

Na misi smo morale biti tihe i poslušne iako smo bile nestrpljive da krenemo kući. Nakon mise se ostajalo ispred crkve i pozdravljalo poznanike i rodbinu. Ponekad bi nam majka dopustila da s našim vršnjacima prošetamo oko crkve. Tako je bilo i ovaj puta.

Na povratku kući trgovinica slatkišima bila je otvorena. Taman za one koji se vraćaju iz crkve. Kakvo je to bilo iznenađenje kad nas je majka povukla u trgovinicu i glasno rekla: "Tri ušećerene jabuke, molim!", pogledavši nas veselo ispod oka. Nas tri smo otvorile usta od čuđenja, a zatim veselo zacikotale: "Jupiiii! Mama! Hvala ti!"

Kući smo se vratile umrljanih usta i ljepljivih ruku! Bilo je to najljepše iznenađenje u tom životnom periodu. Još uvijek, kad ga se sjetim, osjetim to isto uzbuđenje!

Jadranka

Pouka:

Sjetimo se lijepih trenutaka u životu.

Oni nam prizovu lijepo osjećaje.

To nas snaži i grije.

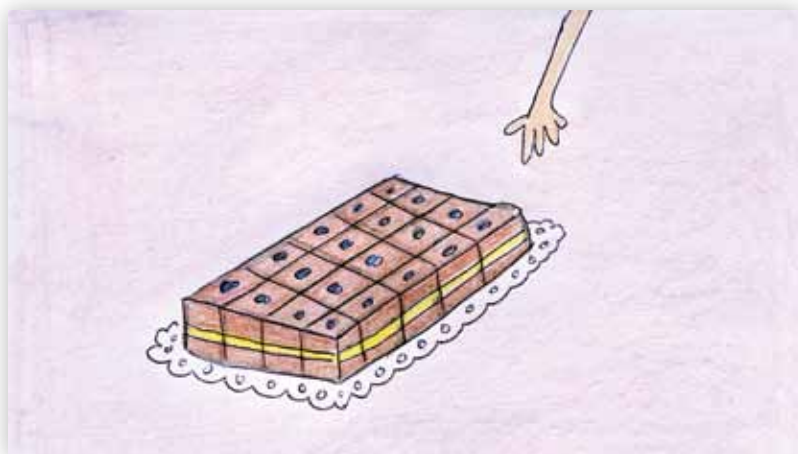
ŠPAJZA MOJA NAJDRAŽA

Bilo je to pred Božić. Mmmmmmm. Kuća puna mirisa, kolači se peku danima. Sve je nešto užurbano. Dvije tete, ujna, susjeda, moja mama stalno se nešto došaptavaju, dogovaraju, uvjeravaju se, a ja među njima, u sve se petljam i uvlačim, kako ono narod kaže, “k’o košulja u gaće”. Svima smetam, svi me tjeraju, pokušavaju me uputiti negdje drugdje samo da nisam kraj njih, ali - ne dam se ja. Čvaknem ovaj kolačić, čvaknem onaj, malo, prospem škarnici s brašnom, odlomim tijesto za kolač - pa moram i ja nešto peći.

Kad, najednom, nekome od tih vrlih “gospođa” što me maltretiraju, padne na um rješenje. Strpaše me u špajzu - za kaznu. Bijah, u prvim mah, izbezumljena, čak sam počela histerično i plakati. A onda se umorih od “blejanja”, posuših suze koje baš i nisu bile u nekim velikim količinama, više sam urlala zbog bijesa jer su me ignorirale, moje moždane vijuge posjeti izvrsna misao. Superrrrrrrrrrrr! Vidi koliko ovdje ima već gotovih kolača.

I krenuh ja - redom. Od tacne do tacne, birajući “kapitalce” kolače - najbolje, najveće. E, ali - onim “gospođama” što su pekle kolače i kojima sam smetala, najednom se učini nešto čudnim. Zašto sam ja, najednom, prestala plakati. I - sjetiše se - pa tamo su isto kolači. Sjuriše se u špajzu i nađoše me s prstima u nedjelu. A ja, sjedim, ne znam na čemu, u krilu mi svakorazni kolači, a ja idem redom - zalogaj jednog, zalogaj drugog, trećeg i tako redom i opet od prvog. Gledaju one mene, gledam ja njih i najednom - prasak smijeha. “Gospođe” su se smijale, mltarale rukama, neke se savijale od smijeha i govorile mojoj mami: “Kako ti imaš pametnu malu.” I, eto - za mene ispade sve super i nisu me više gurkale i tjerale od sebe.

Dušanka Gaćeša

Pouka:

Nezgode mogu završiti “zgodno”.

STRAH OD PASA

Još kao mala djevojčica, imala sam velik strah od pasa. Kada god bi vidjela nekog psa na ulici, prelazila bih na drugu stranu. Puno puta, kad sam hodala pored mame i vidjela psa, primila bih mamu čvrsto, čvrsto za ruku i još čvršće zažmirila, samo da ga ne vidim.

Bojala sam se velikih pasa, malih pasa, a najviše bih se bojala njihovih zubiju koje bih gledala dok su lajali. Svi ti zubi su mi izgledali opasno i krvoločno i pomišljala sam da bi me mogli raskomadati.

Jednom sam, na moru, obilazeći psa, sišla s ceste niz neku padinu punu trnja i divljeg grmlja i sva se izgrebala. Psić me odozgora gledao i čekao dok nisam ponovno došla na cestu. Kad sam shvatila da ga nisam izbjegla, potrčala sam cestom, a on je potrčao za mnom. To je za mene bilo strano iskustvo! Zaustavila sam se pred nekim zidom gdje više nije bilo dalje ... Srećom, neki gospodin je shvatio što se događa i zaustavio psa, a mene podučio da nikad ne trčim pred psom makar koliko se bojala.

Sada sam odrasla. Moj suprug voli pse. Moja djeca vole pse. Odlučili su nabaviti jednog. Kada sam vidjela to malo nježno stvorenje, moj strah se počeo povlačiti. Nisam ni primijetila kada je taj pas postao velik. U mojoj percepciji je bio isto malo krhko i prestrašeno stvorenje kao i kad je došao. Znala sam ga u dušu i osjećala da je brižan i dobronamjieran i da nas čuva iako je postao velik i izgledom opasan.

Moj strah od pasa je nestao. Aron ga je istisnuo kad je ušao u moje srce.

Ivana

Pouka:

***Ako pogledamo strahu u oči,
možda ugledamo posve
novi svijet iza njega.***

RASTANAK

Zimsko jutro, snijeg pada. Drveće pred mojom rodnom kućom, okićeno snijegom, lagano pucketa od hladnoće... Sjedim u kući sa svojom majkom, uz toplu peć pijemo kavu i razgovaramo.

Nakon nekog vremena pozdravljamo se. Odlazim natrag u Zagreb. Obećajem majci da se uskoro opet vidimo. Mama me grli i govori: "Čuvajte se, cesta je mokra i skliska". Suprug i ja sjedamo u auto i krećemo put Zagreba gdje živimo i radimo.

Negdje nakon sat vremena vožnje zove me kćerka i pita: "Mama, gdje ste?". Nakon što sam joj rekla da smo blizu kuće reče: "Morate se vratiti u Zagorje. Umrkla je baka, tvoja mama."

Sledila sam se. Nisam smogla snage izgovoriti ni riječ. Stigli smo do naše kuće u Zagrebu i suprug mi otvarajući vrata reče: "Idemo odmah istovariti sve što smo dovezli." Odgovaram automatski, istovaram stvari i zovem jednu od mojih pet sestara. Javljam joj da nam je umrka mama i molim da ona i njen suprug dođu po mene da odemo natrag u Zagorje. Nakon toga govorim suprugu što se dogodilo i kako ću sa sestrom otići natrag. Do kasnih noćnih sati rješavale smo sve vezano uz mamin odlazak. Od tog smo dana još povezanije, dijelimo životne radosti i boli, onako kako nas je odgajala naša pokojna majka.

Nikad neću zaboraviti našu zadnju kavu i njen zagrljaj na odlasku. Da sam znala da nam je to zadnja kava, zadnji razgovor, zadnji zagrljaj...

Štefanija Merkaš

Pouka:

Budimo pažljivi prema osobama oko nas kao da nam je to zadnji susret s njima.

PRVI POLJUBAC

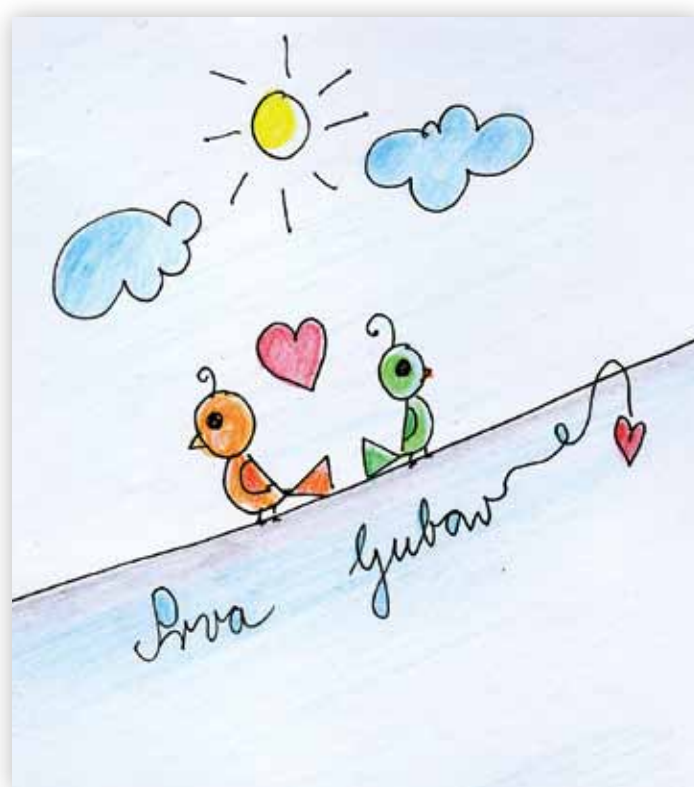
Bljeskovi me vraćaju u učionicu na trećem katu, četvrtu klupu do prozora s pogledom na novozagrebačke breze čiji su listići treperili na vjetru poput moje zaljubljive dušice. Često bih, gledajući kroz prozor, umjesto o teoremima, deklinacijama, godinama ratova i sporazuma, razmišljala o ljubavi. Kad će mi se dogoditi ona prva, ona prava...

S ljubomorom sam promatrala prijateljice koje su već bile u vezama strahujući da se to meni nikada neće dogoditi. Premda mi se sviđalo nekoliko momaka, čekala sam da se dogodi. U to vrijeme nije bilo uobičajeno da djevojke prilaze dečkima.

U drugom polugodištu četvrtog razreda dogodilo se. Počelo je pred kraj zime i trajalo do sredine proljeća. Bio je to prvi "od" i "do" u mom životu koji mi je bio važan. Ne sjećam se točno zašto je završilo (a možda nikada i nije), ali se jako dobro sjećam kako je počelo. Pogledavali smo se, smješkali, slučajno se dodirivali u prolazu i zagonetnim osmijesima potvrđivali simpatiju. Jednog dana, nakon nastave, s društvom smo pješačili kući. Kad smo se "riješili" svih prijatelja, uzeo mi je torbu s ramena i u tišini smo hodali do moje kuće. U jednom trenutku zastao me, privukao sebi i poljubio. Osjetila sam kako drhtim, zavrtjelo mi se u glavi. Bio je to sladak, topao, nježan poljubac. Onakav kakav se ne zaboravlja.

Nakon što je završila naša "ljubav" svatko je otišao svojim putem. Živimo u istom gradu, osnovali smo svoje obitelji, vidimo se vrlo rijetko, slučajno, u prolazu.

Nekad se zapitam što bi bilo da smo ostali zajedno...

B.D.

NE ODUSTAJTE OD LJUBAVI

U parkiću mog djetinjstva grijala sam se na proljetnom suncu, pazeći unuku Niku. Dok se ona zabavljala na toboganu do mene je dotrčao dvogodišnjak i pružio mi cvjetić. Osmjehnula sam mu se i zahvalila poljubivši malenu bucmastu ručicu. Zagledavši se u njegovo lišće u velikim plavim očima prepoznala sam starog prijatelja iz djetinjstva.

Ivan je bio moj prvi susjed, prvi prijatelj, prva simpatija. Poznavali smo se cijeli život, a kao tinejdžeri pomalo i zaljubili. Potkraj srednje škole Ivan je s roditeljima odselio u Zagreb, ja sam ostala u Zaprešiću. Sve rjeđe smo bili u kontaktu i vremenom se izgubili iz vida.

Gradila sam obitelj i karijeru te tek prije nekoliko godina, nakon suprugove smrti, preselila u mali zagrebački stan na Trešnjevci, prepustivši kćeri obiteljsku kuću u Zaprešiću. Rado ih obilazim, uživam biti baka.

Vidjevši malenoga dječaka bila sam gotovo sigurna da je u pitanju Ivanov unuk. Nisam se prevarila. Pored njega uskoro se stvorio visoki muškarac. Ivan iz mog djetinjstva, pola stoljeća stariji. I on je mene odmah prepoznao. Istinski smo se obradovali jedno drugome i upustili se u razgovor koji je tekao sve dok nas unuci nisu podsjetili da je vrijeme za ići kući. To je vjerojatno bilo prvi put u povijesti toga parka da su djeca tjerala odrasle iz parka, a ne obratno.

Ivan je malenog Matea doveo u park u kojemu se kao dijete igrao i pokazao mu ulicu u kojoj je odrastao. Razmijenili smo brojeve telefona, tj. mobitela. Poruke smo ubrzo zamijenili susretima - kavama, šetnjama Jarunom i Bundekom, Zajarkima i Novim dvorima. Uživali smo u evociranju zajedničkih uspomena. Oboje smo čeznuli za toplim odnosom i dušom koja ima vremena, strpljenja i interes za duge i tople razgovore.

Moj pokojni suprug bio je divan čovjek i nakon njegova odlaska ništa nije bilo kao prije. Kćer me je često opominjala da se premalo družim i da to nije dobro za moje zdravlje. Ivan je bio u sličnoj situaciji. Također udovac duljega staža, skoro cijelo desetljeće. Navikao na samoću, koliko je to moguće. Prihvatio ju je.

Našli smo jedno drugo u pravo vrijeme. Za ljubav jednostavno nikada nije kasno. Ne odustajte!

B.D.

Pouka:
Ispisana je u naslovu ove priče :)

PRANJE RUBLJA

Jupiiiiiiii. Završila je “škola”. Nema više učenja, pisanja zadaća, odlaska i dolaska u školu i iz nje. No, jednako me veselilo i to što ću uskoro ići svojim tetama na selo i uživati s rođacima, mačkama, psima, “čuvati” krave. I tu su još i konji koje sam s užitkom jahala i vodila ih na izvor da se “napoje”, tj. napiju vode. Igre su bile svakorazne. Veselile su me. No, posebno me veselio dan kada je teta Jelena išla na obližnji potok da pere rublje, kako to govorismo “veš”.

Taj očekivani dan počinjao je buđenjem glasovima tete, njenog sina i snahe koji su pripremali sve što treba za pranje rublja. Uprezali su konje u kola, tovarili na njih kazan i peć za njega u kojem će se iskuhavati rublje, slagali drva koja će održavati vatru. Tu je još i rublje koje vozimo na pranje, ali i prašak za iskuhavanje ili pepeo. Da pepeo. U to vrijeme još je pepeo služio mjesto deterdženta. U toj, kako smo to zvali, lužini prali smo čak i kosu.

Moj bratić odvezao je kolima moju tetu Jelenu i mene na potok i sve istovarilo iz kola. U peć je uglavio kazan, u njega nalio vodu iz potoka, usuo prašak za veš i naložio vatru. Kad se voda zagrijala, potopljen je “bijeli veš” (najviše posteljina) u kazan, nakon čega je on otišao kući, a nas dvije smo ostale same.

Kada je voda u kazanu zakipjela, teta je miješala rublje nekom velikom drvenom kuhačom, tzv. “kutlačom” i gnječila ga.

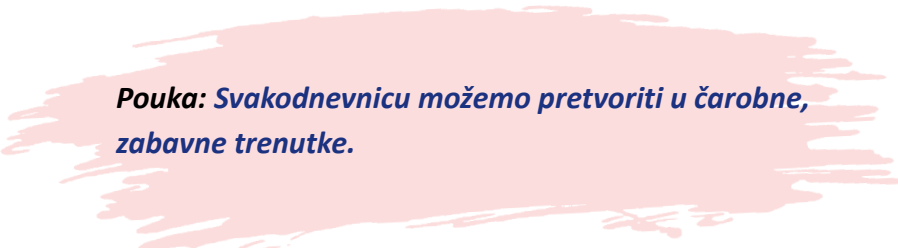
I - sada počinje tetina pojačana aktivnost. Onom velikom kuhačom izvlači iz kazana i kipuće vode rublje, prebacuje ga u manju drvenu posudu i to odnosi do samog potoka. Tamo je već drveno korito koje okomito stavlja u pijesak potoka, a drugi dio koriti naslanja na svoja bedra. Uzima komad po komad rublja i lupa njime po koritu i stišće i žmiče taj komad rukama. Kad izlupa taj komad rublja, potapa ga u potok i opet udara o korito. I tako sve dok iz rublja ne ispere prašak u kojem se kuhao. Kad je rublje tako oprano i isprano, teta ga odnosi do obližnjeg grmlja, istrese rublje i raširi ga po tom grmu. I tako - sve do kraja. I dok teta opere zadnji komad "bijelog veša", prvo rublje je već suho.

"Šareni veš" se prao na sličan način. Naime, on se nije "iskuhavao", nego je miješan i gnječen drvenom kuhačom, tj. kutlačom. Ispiranje i sušenje je isto kao i bijelo rublje.

U neko vrijeme poslijepodne dolazi tetin sin s upregnutim konjima u kola, stavlja u njih sve što je jutros istovario. Sve je isto, osim manje drva koja su izgorjela podržavajući vatru u peći. Rublje koje je doneseno suho jutros, vraća se sad poslijepodne opet - suho.

Za sve to vrijeme ja sam uživala u kupanju, lovila punoglavce, pokušala uloviti koju ribicu - bezuspješno - jasno, jela "klopu" koju mi je ponijela teta. I još nešto - manje komade rublja razastirala sam na niže grmove da se tamo suše. Bila sam i od pomoći. A navečer me teta, za večerom, hvalila pred svima. Glavna zvijezda večeri.

Duška

Pouka: Svakodnevicu možemo pretvoriti u čarobne, zabavne trenutke.

TETIN FIĆO

Bila sam mala djevojčica, između tri i četiri godine, kod tete na "čuvanju". To "čuvanje" je trajalo od mog 5. mjeseca sve do 5. godine moga života.

Moja zalijepljenost za tetu bila je ogromna. Ona je postala jedina mama koju sam u tom periodu imala. Sve oko nje mi je bilo fascinantno. Njen život, kuda je išla, s kim se viđala, gdje je radila, sve me zanimalo...

Zapravo, bila sam uvjerena da mi je sve oko nje (njen posao, njen dečko, njen auto, bilo koje vrijeme u kojem nije kraj mene) otimalo nju i bez koje sam mislila da neću moći disati, da ću umrijeti ako ona nestane. A stalno sam se bojala da ne nestane.

Jednom, dok sam se igrala u tetinom dvorištu i dok su sve igre dosadile, pažnju mi je privukao tetin Fićo, mali auto davne proizvodnje koji se danas više ne može vidjeti na našim cestama.

Obilazila sam ga, promatrala njegove gume, dodirivala njegovu površinu, tablice, svjetla... Sve mi je bilo čudesno i mirisalo je na moju tetu. MOJU TETU. Brave su bile male, srebrne i sjajne i lako su se otvarale. Tako je i pod mojim prstima brava škljocnula i vrata su se otvorila.

Preda mnom je zablistao cijeli čudesni svijet nepoznanica. U glavi mi je bilo puno pitanja, a u mojim rukama rasla je želja da sve istražim, dotaknem, otvorim... Svaki pretinac za mene je sadržavao neku tajnu, svaka ručica ili kuka za mene su predstavljale čarobne poluge koje te mogu odvesti negdje gdje je prekrasno.

Ne znam koliko je vremena prošlo u toj čaroliji. Sjećam se da sam se nezgodno okrenula i tako potrubila. Uskoro sam vidjela izbezumljeno lice moje tete i bake koje su me već dugo dozivale i prilično se uplašile gdje sam.

Od tada je Fićo bio zaključan, a ja sam se vratila igrama u dvorištu.

Danas, kad razmišljam o tom događaju, znam što sam tražila. Tražila sam mjesto gdje ću biti voljena i sigurna i gdje me nitko neće napustiti i gdje ću biti okružena beskrajnom ljubavi.

Danas shvaćam da ono što mi je trebalo ne može pružiti niti jedan čovjek. Čak niti ja to ne mogu pružiti vlastitoj djeci.

Ipak, našla sam to mjesto beskonačne ljubavi i prihvaćanja. Za mene je to mjesto u Bogu, u Isusu koji je bio na ovoj zemlji i prošao iste kušnje kao ja i znao kako se osjećam. Otkad sam Ga zamolila da uđe u moj život i vodi me, puno mi je lakše i ljepše. On me razumije i ne napušta nikada. On je tihi čuvar, uvijek uz mene. Njegova ljubav je beskonačna i vječna.

Teta je i dalje među najznačajnijim osobama u mom životu. Bila je uz mene kada mi je bilo najteže, kada sam bila samo malo dijete željno pažnje i ljubavi koju nisam mogla primiti od vlastite mame. Hvala, draga teta!

Ivana

Pouka:

Budimo pažljivi prema osobama koje su u najtežim trenucima stajale uz nas.

SVAKORAZNE NEZGODNE ZGODICE

Eto, nakon stanovitog vremena u kojem se nismo vidjele, ali smo se čule, mojih nekoliko baba i ja dogovorismo - napokon - viđenje. Malo Stožer i naš Plenki (zovemo ga Labudan) olabavili mnogorazne zabrane nametnute nam korone radi - dozvoli nam da se družimo na terasama uz toliko žuđene kavice da se nađemo i progoljamo “uživo”, ono - oči u oči.

I nakon, pomalo euforičnog sastanka, nakon naručenih kava i usputno izmijenjenih komplimenata o dobrom izgledu, o dobrim komadima “obleke”, markama, ali i komadima iz second handa (to je postalo nešto jako popularno zadnju godinu - dvije, čak se i hvalimo dobrim primjercima markirane robe), počesmo govoriti i o drugim temama. I, onda, najednom počesmo pričati o nepredvidivim događanjima koje nas zadesiše, ono - situacije koje su u isto vrijeme i glupe i komične. A, toga ima u svakoga.

Mirjana nas je nasmijala svojom glupošću koja joj se desila pred dva dana. Nigdje nije mogla pronaći mobitel. Nakon obilaska nekoliko mjesta na kojima nije našla traženi telefon, njen mozak posjeti pametna misao! Uzela je kućni telefon i nazvala svoj broj mobitela. Pritisnula svoj broj, nastala kratak tajac, a onda zazvoni negdje u kuhinji. Pa kud tamo? Tražila ga je tu na nekoliko mjesta, ali ga nije našla. Jest, al' nije tražila na “pravom”. A “pravo mjesto” je bilo - frižider! Da, iz njega je “zvrkutao” njezin mobitel. 📱

Ha! Ha! Ha! - nasmijismo se sve. I na to se javi Ivanka:

Heeee, a ja sam shvatila, u jednom trenutku, da sam u frižideru ostavila kuhinjsku krpu. Hahaha.

Kristina nas pogleda, onako šeretski i pobjednički:

Nije to ništa, ja sam, otvarajući jednom prilikom frižider, konstatala, najprije da mi nešto čudno smrdi, a onda ugledala punu pepeljaru čikova.

E, tu smo se stvarno od srca nasmijale. Svima nam pred očima degutantna pepeljara.

Joool! A čujte ovo, javi se Ivka. Bila sam na placu i kupovala podosta povrća i kojekakvih drugih stvari, došla kući i sve pometala na mjesta na kojima te namirnice inače stoje. Negdje oko dva popodne ručak je bio gotov, sve sređeno, ja otvorim frižider i pogledam - nema salate. Pa gdje je, gdje sam ju mogla staviti. Procunjala po nekim mjestima, ali - ništa. I ručali smo salatu od kupusa koju sam na brzinu napravila. Sutradan sam išla po komad mesa u škrinju za duboko smrzavanje, kad tamo - moja “zagubljena” salata. 📱

Jooj, a kako sam se ja sredila i – javi se Lidija. Na križanju kod Zagrepčanke, čekala sam tramvaj. Podosta nas je čekača. Vrijeme tmurno, nikakvo. Već je padala kiša, sad, hvala Bogu - ne pada. No, ne lezi vraže, kako narod kaže, osjetih kapljicu, jednu, drugu, treću i već ih je puno. U taški sam imala neki stari kišobran, ni ne znam od kud mi, ali dobro će doći. Jest da nema ni ručku, ni pravi vrh, ali - glavno da mi je glava suha. Izvučem kišobran, nađem mjesto gdje se otvara, poguram, ali - ništa. Guram, guram, jače, malo drugačije, zagledam gdje točno trebam pritisnuti - ništa. Kiša pada, već sam mokre kose, slijeva mi se niz lice, ja guram, ali ništa. Onako bijesna stisnem ga i potražim koš za smeće da ga bacim, jer - ionako ništa ne vrijedi i ne služi svojoj svrsi. Ali - koša nema. Gledam i malo dalje od mjesta gdje stojim - ništa. Kiša pada sve jače.

Ali i moj bijes je jači. Imam dojam da su mi oči ličile na oči krvoloka željnog krvi.

No, SPAS! Dolazi tramvaj. Nasta gužva, guranje zatvaranje kišobrana i slijevanje vode sa njim na naše vratove i u cipele. Ma, pas materrrr!!!! I, ugurah se. Napokon! Ili me uguraše, svejedno, glavno da sam u tramvaju. Uхватih se jednom rukom za stolicu, a u drugoj držim izdajnički kišobran. Pogledah, onako slavodobitno na praznu tramvajsku stanicu, kad - užas! Koš za smeće stoji na mjestu na kojem sam ja stajala dok sam čekala tramvaj i dok sam ga tražila. Idiotkinja! Stajala kraj njega, a nisam ga vidjela! Od bijesa - vjerojatno! Grrrrr.

Duška

Pouka:

Kako starimo, zaboravnost nas češće posjećuje.

Budimo nježni prema sebi i drugima u takvom životnom periodu i okrenimo na šalu takve nezgode :)

MOJA MAJKA

Odrastao sam u slavonskom selu, u velikoj obitelji. Bilo je nas jedanaestero djece, dvoje je umrlo neposredno po porodu. Naš otac nije bio obiteljski čovjek, često je izbivao iz kuće, što zbog posla, što zbog društva. Mater, Anica, brinula je za nas djecu, za kućanstvo, zemlju i životinje.

Bio sam najmlađe dijete i uvijek sam se motao oko majčinih nogu. Nije bila školovana žena no, imala je neku prirodnu mudrost u sebi. Krhka, sitna žena brinula se energično za sve nas i uvijek se nekako pobrinula za jelo na stolu. Premda smo više bili gladni nego siti, goli i bos, slala nas je u školu, učila odgovornosti, poštenju i radu. Teškom životu usprkos bila je topla i blaga, a opet nekako i čvrsta i nepokolebljiva.

Kako smo odrastali braća i sestre jedno za drugim odlazili su od kuće. Ja sam najduže ostao s mamom. Ustajali bi prije zore. Prije nego bih se uputio u školu ili kasnije zanat napojio bih životinje u štali da mama to ne mora raditi kad ja odem. Volim misliti da sam joj pomagao i da sam bio tu za nju koliko sam mogao. Sad kad razmišljam o tome žao mi je da nisam i više...

Kad god sam mogao donosio bih majci najljepšu jabuku iz voćnjaka ili neku sitnicu za koju sam mislio da bi je obradovala. Volio sam vidjeti je sretnu, nasmijanu. Nedostaje mi.

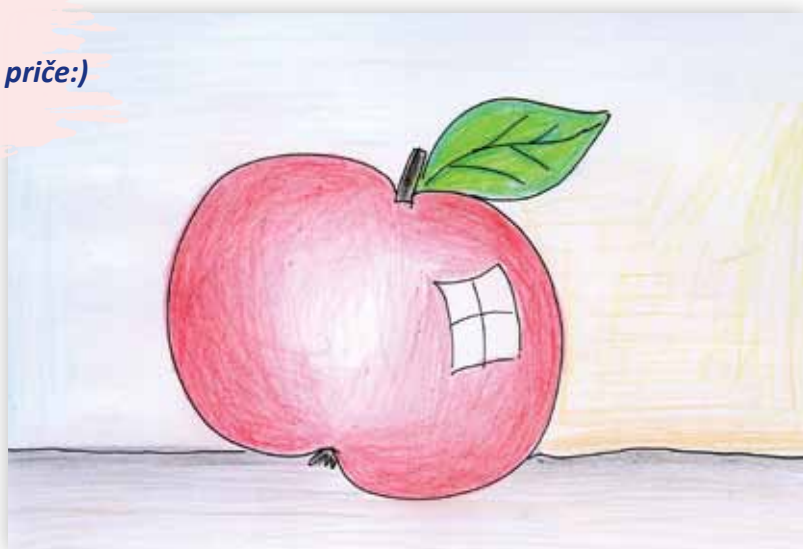
Prešao sam osamdesetu. Cijeli sam život teško radio i brinuo za svoju drugu obitelj, onu koju sam stvorio sa svojom suprugom Marijom. Imamo dvije kćeri, unuke i od nedavno, praunuku. Nema ništa ljepše nego kad se svi zajedno okupimo oko stola pa bude šale, smijeha, pjesme... Bude i špotancije i prigovaranja no, i tada se među nama osjeća povezanost i ljubav i ja sam tada sretan, kao dijete, kao nekad, uz svoju mamu.

Ono čega sam u ovim godinama svjestan i čemu me život najviše poučio je da je obitelj važna, da vrijedi sveg truda i odricanja i da je ništa na ovom svijetu ne može zamijeniti.

Pavao Pleša

Pouka:

Napisana u zadnjoj rečenici priče:)

ČIOPE ODLAZE

Plavetno mirno jutro. U zraku se osjeća jesen, mada se ljeto još ne predaje. Grad se polagano budi. Stradun, tih i čist, kao okupana beba, podastire svoju ljepotu u bjelini mokrog kamena.

Spokoj.

Prolazim ispod zvonika, dok batovi zvonika odzvanjaju rane ure - Baro i Maro, taj nerazdvojni par koji čuva zvono, dok vrijeme polagano klizi. U tom času začujem čiope. U letu su iznad krovova prosule svoje stihove i note ponad Grada. Zacvrkutale nježno, pozdravljajući jutro. Raširene u širokom luku, mašu svojim laganim krilima.

Lebde iznad zidina u pripremi za daleki put, jer jesen je blizu i one moraju 'partiti'.

Tamo gdje odlaze, opet će biti plavetnila i sunca, bez kojeg one ne mogu. Njihova čežnja za toplinom je poput čežnje srca, koje je u stalnoj potrazi za ljubavlju i nježnošću. Iskazana, ili duboko potisnuta, čežnja gospodari životnim tokovima. Čiope, te nježne ptice južnog kraja, daruju ljepotu svoga leta sunčanim danima pored mora. Svoj cvrkut, poput bisernih perla prosipaju iznad česmina i oleandra, dajući ljetu rajsku notu ljepote.

A sada odlaze.

Već se skupljaju u jata i za koji dan ih više neće biti u Gradu.

Ne osjećam tugu zbog odlaska, jer vjerujem u njihov povratak. One će se vratiti u proljeće i sve će se ponovno zavrtjeti u krug.

Jer... vjera, je 'spiritus movens', moto života koji uvijek i nanovo podsjeća da se vraćamo tamo od kuda smo potekli.

Poput rijeke smo, koja izlazi iz svog ishodišta i vraća se središtu svog univerzuma.

Zbogom drage čiope.

Ponesite dašak ovog mirisnog jutra u svoje novo prebivalište. I vratite se opet u proljeće, jer ja ću vas čekati.

U Gradu, ispod zvonika.

Jasenska Borovina - Kiki

Pouka:

Postoji doba odlaska, ali i doba povratka.

Svaki kraj je i početak nečeg novog.

Ako predugo gledamo u završetke, može se dogoditi da propustimo vidjeti novi početak.

Centar za edukaciju, savjetovanje
i humanitarno djelovanje

**GRAD
ZAGREB**

Brošura je osmišljena u sklopu projekta “Nasmiješimo se godinama”,
sufinanciranog od strane Grada Zagreba.

Ova publikacija odražava stavove samo autora-Centra Krugovi i Grad Zagreb ne može biti odgovoran za bilo kakvu upotrebu
koja se može sadržavati u njima sadržanim informacijama.